

Συνέντευξη στην Εύα Κασιάρου

Βέρα Πρατικάκη

Βιογραφικό

Η Βέρα Πρατικάκη γεννήθηκε το 1990 στην Αθήνα. Σπούδασε Ιστορία στο Warwick και στην Οξφόρδη και Ψυχολογία στο Ντέρμπι. Ασχολείται πολύ με τον εθελοντισμό και το 2011 εξέδωσε το πρώτο της παιδικό παραμύθι 'Caterpillar Pauline' προσφέροντας όλα τα έσοδα στην φιλανθρωπική οργάνωση της Αγγλίας 'BeatBullying'. Τώρα εργάζεται στο Κέντρο Μεριμνας Οικογένειας και Παιδιού (ΚΜΟΠ), ως υπεύθυνη των δράσεων κατά του σχολικού εκφοβισμού και παράλληλα είναι εισηγήτρια σεμιναρίων ψυχολογίας και δουλεύει ως ψυχοθεραπεύτρια παιδιών και ενηλίκων. Η μεγάλη της αγάπη είναι η συγγραφή παραμυθιών και μυθιστορημάτων για παιδιά. Έχει κερδίσει δυο διακρίσεις για τα παραμύθια της στο διαγωνισμό 'Academy for Children Writing' το 2009 και 2013 και το βιβλίο 'Τα Μυστικά της Βεντάλιας' είναι το πρώτο της παιδικό μυθιστόρημα, το οποίο βασίζεται στην έρευνα που έκανε κατά την διάρκεια του μεταπτυχιακού της στην Οξφόρδη.

Συνέντευξη:

Από πού αντλείτε την έμπνευση για τα παραμύθια σας;

Όσο κι αν ακούγεται παράξενο, όλα ξεκινούν από ένα όνομα, γι' αυτό και οι χαρακτήρες μου συνήθως έχουν ιδιαίτερα ονόματα. Ακούω ένα όνομα που μου κάνει εντύπωση και αρχίζω να σκέφτομαι πως μπορεί να είναι ένας άνθρωπος με αυτό το όνομα. Έτσι σιγά σιγά φαντάζομαι τον πρώτο μου χαρακτήρα. Τον σκέφτομαι με κάθε λεπτομέρεια: πως φαίνεται, πως μιλάει, τι συνήθειες έχει, τι επιθυμίες, τι φόβους κι ανασφάλειες κλπ. Μου λέει αν έχει φίλους ή αν φοβάται κάποιον και έτσι γεννιούνται και οι άλλοι χαρακτήρες. Και αφού αποκτήσουν σάρκα και οστά τότε τους αφήνω να μου ψιθυρίσουν σιγά στο αυτί τί είναι αυτό που θέλουν και τί τους εμποδίζει να το πετύχουν και πλάθεται σιγά σιγά η πλοκή. Μετά πάει μόνο του, μέχρι που κάποια στιγμή είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα κολλήσεις. Και τότε είναι που σκέφτεσαι περισσότερο την πλοκή. Ειδικά αν πρόκειται για μυστήριο. Γιατί πρέπει να δεις τι στοιχεία θα χρησιμοποιήσεις για να λυθεί η υπόθεση.

Ποιο είναι το πιο εύκολο και το πιο δύσκολο πράγμα στο γράψιμο;

Το πιο εύκολο είναι οι αρχικές ιδέες. Το πιο δύσκολο είναι να διαλέξεις ανάμεσα στις ιδέες. Συνήθως είναι τόσες πολλές και ενθουσιάζομαι με όλες, αλλά πρέπει να κάνω μια επιλογή. Δεν χωράνε όλες σε μια ιστορία. Ποιές θα αφήσω απ' έξω όμως είναι δύσκολο. Επίσης, για μένα δύσκολο είναι οποιοδήποτε απόσπασμα έχει να κάνει με την κηπουρική. Δεν έχω πολλές γνώσεις για φυτά και κήπους κι έτσι συχνά κάνω λάθη όπως η επιλογή ενός καλοκαιρινού φυτού σε ένα χειμωνιάτικο κεφάλαιο, τα οποία η μητέρα μου, ως 'ειδήμων' σε θέματα κηπουρικής δεν αργεί να εντοπίσει (ευτυχώς).

Ακόμα, δύσκολη είναι και η επιμέλεια του κειμένου. Απαιτεί πολλές ώρες λεπτομερούς προσοχής λέξη προς λέξη, ενώ αυτό που θες να κάνεις περισσότερο είναι να φτιαχτεί με ένα μαγικό ραβδάκι και να προχωρήσεις να γράφεις την επόμενη ιδέα σου.

Ένα πράγμα που για μένα είναι εύκολο είναι οι χαρακτήρες. Η δημιουργία διαφορετικών χαρακτήρων είναι το αγαπημένο μου κομμάτι μιας ιστορίας. Το πιο διασκεδαστικό και το πιο αυθόρμητο.

Πόσο καιρό κάνετε να γράψετε ένα βιβλίο;

Αυτό εξαρτάται από πολλά πράγματα, όπως από το τί άλλες υποχρεώσεις έχω. Όταν για παράδειγμα επέστρεψα στην Ελλάδα μετά τις σπουδές μου είχα αρκετό χρόνο το πρώτο εξάμηνο μέχρι να ξεκινήσω να εργάζομαι και έτσι έγραψα 3 βιβλία. Τον τελευταίο χρόνο όμως είχα τόσο πολύ δουλειά που κατάφερα να γράψω μόνο 1, στο οποίο ακόμα κάνω τις τελικές διορθώσεις.

Επίσης, το πόσο καιρό χρειάζεται ένα βιβλίο εξαρτάται και από το αν έχει προσχεδιάσει κανείς από την αρχή όλη την πλοκή ή αν ξεκινάει να γράφει κατευθείαν. Συνήθως εγώ δεν προσχεδιάζω πολλά και βλέπω τι θα προκύψει στην πορεία, γιατί έχω αντιληφθεί ότι από ένα σημείο και μετά η ιστορία σε πάει μόνη της. Μια γενική ιδέα μόνο και δυο-τρεις καλοσχηματισμένοι χαρακτήρες αρκούν για να ξεκινήσω.

Ακόμα, εξαρτάται και από το πόση έρευνα απαιτείται πριν αρχίσει κανείς να το γράψει. Η έρευνα είναι ένα μεγάλο προνόμιο που έχει ο συγγραφέας, καθώς του δίνεται η ευκαιρία να ταξιδέψει (πρόσφατα επισκέφτηκα την αρχαία Ολυμπία για παράδειγμα), να μιλήσει με ενδιαφέροντες ανθρώπους και να διαβάσει πληροφορίες για τα πιο παράξενα πράγματα. Πριν λίγα χρόνια δεν θα φανταζόμουν ποτέ ότι θα ερευνούσα το μηχανισμό ασφάλειας ενός χρηματοκιβωτίου για παράδειγμα ή το ότι θα έψαχνα πληροφορίες για τις διατροφικές συνήθειες των στρουθοκαμήλων και τη διαδικασία των γενετικά μεταλλαγμένων λωτών.

Ποια είναι η αγαπημένη σας φράση ή ρητό;

Έχω ένα ολόκληρο τοίχο στο γραφείο μου με ρητά. Είναι πολύ δύσκολο να διαλέξω μόνο ένα.

Μου αρέσουν πολύ αυτά που λέει ο Winnie το αρκουδάκι για την αγάπη. Ήταν ο αγαπημένος μου χαρακτήρας όταν ήμουν μικρή. Ο Winnie, λοιπόν, λέει τρία πολύ σοφά πράγματα για την αγάπη:

Όταν τον ρωτάει το Γουρουνάκι 'πώς γράφεται η αγάπη;' εκείνος απαντάει: 'Η αγάπη δεν γράφεται. Τη νιώθεις'. Αυτό το σκέφτομαι πολλές φορές όταν μπαίνω στον πειρασμό να αναλύσω την αγάπη με λογική και κανόνες, να την οργανώσω όπως την ορθογραφία. Είναι όμως τόσο δύσκολο. Αν απλώς σταματήσω να σκέφτομαι και αφεθώ στον αυθορμητισμό τότε ξεκαθαρίζουν πολύ πιο εύκολα τα πράγματα.

Επίσης, ο Winnie λέει πως καμιά φορά τα πιο μικρά πράγματα πιάνουν τον περισσότερο χώρο στην καρδιά σου. Πόσο δίκιο έχει! Πόσες φορές η πιο μικρή κίνηση, η πιο απλή ομορφιά δεν μας έχει γεμίσει τόσο

πολύ! Ένα χαμόγελο, ένα μήνυμα, μια μυρωδιά ή γεύση που μας φέρνει ευχάριστες αναμνήσεις, μια υπέροχη θέα και τόσα πολλά ακόμα.

Και κυρίως το ότι 'όσο μεγάλος κι αν είναι κάποιος, όπως ο Τίγρης, να θυμάσαι πως έχει ανάγκη τόση τρυφερότητα και αγάπη όσο ο Ροο (το μικρό καγκουρό)'. Συνήθως αυτοί που φαίνεται πως δεν έχουν ανάγκη κανέναν, οι πιο σκληροί, οι πιο δυνατοί, είναι αυτοί που χρειάζονται την περισσότερη φροντίδα και αγάπη. Αυτοί είναι οι πιο ευαίσθητοι, οι πιο ευάλωτοι.

Αν κρατούσατε στα χέρια σας ένα μαγικό ραβδάκι τι θα αλλάζατε;

Αν είχα ένα μαγικό ραβδάκι θα ήθελα να βλέπω χαμόγελα παντού. Μακάρι να μπορούσα με μια απλή κίνηση να απομακρύνω τον πόνο του καθενός. Πάντα το σκεφτόμουν αυτό. Και μάλλον γι' αυτό ήθελα από μικρή να γίνω ψυχοθεραπεύτρια.

Αυτός είναι σίγουρα και ένας λόγος που μου αρέσει να γράφω για παιδιά. Γιατί τα παιδιά είναι παιδιά και χαμογελούν. Τα παίρνουν όλα πιο ανάλαφρα. Δεν χάλασε κι ο κόσμος αν κάτι δεν πάει καλά. Και έχουν μια απίστευτη ικανότητα να αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες τους, να τις ξεπερνούν και να συνεχίζουν να χαίρονται. Πάντα το θαύμαζα αυτό.

Τι σημαίνει γράφω για εσάς; Είναι μια δραστηριότητα προσωπικής εκτόνωσης ή μια δραστηριότητα που έχει άμεσους αποδέκτες;

Ποτέ δεν σκέφτομαι τους άμεσους αποδέκτες όταν γράφω. Έγραφα από μικρή (η γιαγιά μου τα έχει κρατήσει όλα και μου τα έδειχνε πρόσφατα) και πέρασε πολύς καιρός μέχρι να αποφασίσω να εκδόσω κάτι. Είναι υπέροχο όμως να σκέφτομαι ότι υπάρχουν παιδιά που διαβάζουν τα

βιβλία μου και δεν είναι απλώς λέξεις που καταλαμβάνουν χώρο στο σκληρό δίσκο του υπολογιστή μου.

Για μένα η συγγραφή είναι μεγάλη απόλαυση, αλλά και ανάγκη. Μερικές φορές περνάει καιρός που έχω τόσο πολύ δουλειά ή είμαι τόσο πιεσμένη που δεν προλαβαίνω να γράψω. Τότε νιώθω πολύ έντονα αυτή την ανάγκη. Πάντα έχω μπλοκάκια και στυλό παντού: στο κομοδίνο μου, στο ψυγείο, ακόμα και στο ντουλαπάκι του αυτοκινήτου. Ποτέ δεν ξέρεις πότε μπορεί να σου έρθει μια καλή ιδέα. Η συγγραφή με αποφορτίζει, με χαλαρώνει, με διασκεδάζει και οι ήρωες μου κρατούν μια δική τους, μοναδική συντροφιά. Επίσης, είναι μια δραστηριότητα εκτόνωσης, γιατί όταν είσαι συγγραφέας αισθάνεσαι ότι έχεις την απόλυτη ελευθερία: γράφεις, σβήνεις, μπορείς να κάνεις ό,τι θέλεις.

Ταυτίζεστε με τους ήρωες των βιβλίων σας;

Ως ένα βαθμό ναι. Αναλόγως τον ήρωα, βέβαια, αλλά συχνά υπάρχουν στοιχεία με τα οποία ταυτίζομαι. Και είμαι σίγουρη πως ως ένα βαθμό (αρκετά μεγάλο θα έλεγα...) ταυτίζονται με τους ήρωές μου και αρκετοί φίλοι και γνωστοί μου. Διάβαζα ένα ρητό τις προάλλες και γέλασα πολύ: 'careful or you'll end up in my novel'. Νομίζω με εκφράζει απόλυτα.

Η ανάγνωση είναι ένα θεραπευτικό ταξίδι;

Πολλές φορές έχω σκεφτεί πως η ζωή μας είναι σαν ένα βιβλίο: έχει χαρακτήρες, πλοκή, ανατροπές, δράση. Συχνά, όμως, μας είναι δύσκολο να γυρίσουμε σελίδα, να κλείσουμε παλιά κεφάλαια και να προχωρήσουμε στα επόμενα. Κάτι μας δυσκολεύει, κάτι φαίνεται να μας κρατάει πίσω. Στη δουλειά μου συχνά συνδυάζω τη λογοτεχνία με την ψυχοθεραπεία, καθώς ασχολούμαι με τη βιβλιοθεραπεία, δηλαδή με τη χρήση λογοτεχνικών κειμένων με στόχο την επίλυση προβλημάτων. Ένα καλό βιβλίο μπορεί να μας ταξιδέψει, να μας δημιουργήσει έντονα συναισθήματα και να μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε καταστάσεις στην ζωή μας.

Για παράδειγμα, μπορούμε να κατανοήσουμε καλύτερα τον εαυτό μας και να τον βοηθήσουμε να εκφραστεί. Ποτέ δυο άνθρωποι δεν διαβάζουν το ίδιο πράγμα σε ένα βιβλίο. Όταν διαβάζουμε ένα βιβλίο είναι σαν να το ξαναγράφουμε για τον εαυτό μας. Να του δίνουμε ένα νόημα προσωπικό. Γι' αυτό άλλωστε κάποια βιβλία μας αγγίζουν και

μας μιλούν και κάποια άλλα όχι. Κάτι κινητοποιούν μέσα μας. Έτσι η λογοτεχνία μπορεί να μας βοηθήσει να αποκτήσουμε επίγνωση για κάποιο δικό μας ζήτημα. Επίσης, μέσα από την ανάγνωση ενός βιβλίου συνειδητοποιούμε ότι δεν είμαστε μόνοι σε μια πρόκληση που μπορεί να βιώνουμε. Με άλλα λόγια, ένα βιβλίο βοηθάει όχι μόνο να καταλάβουμε, αλλά και να μας καταλάβουν. Και βέβαια μέσα από την ανάγνωση συχνά βρίσκουμε εναλλακτικούς τρόπους να διαχειριστούμε μια κατάσταση. Ταυτιζόμαστε με τους ήρωες, ανιχνεύουμε ιδέες και λύσεις και ενθαρρυνόμαστε να τις δοκιμάσουμε κι εμείς.

Ποιο περιβάλλον σας εμπνέει ώστε να μπορείτε να αποδίδετε καλύτερα στο γράψιμο;

Η αλήθεια είναι πως γράφω οποτεδήποτε και οπουδήποτε. Ιδανικά όμως μου αρέσει να γράφω σε ένα όμορφο ήσυχο μέρος, όπως μια βεράντα δίπλα στη θάλασσα. Επίσης, έχω παρατηρήσει πως όσο ήμουν στην Αγγλία κάθε φορά που ταξίδευα με τρένο μου έρχονταν καινούργιες ιδέες. Ακόμα, το χειμώνα μου αρέσει να πηγαίνω σε μια καφετέρια μόνη μου, να παραγγέλνω ένα γλυκάκι και να γράφω εκεί, γιατί αν κάτσω πολλές ώρες σπίτι και γράφω αρχίζω και νιώθω μοναξιά. Μετά από κάποιο σημείο θέλω να δω και λίγο κόσμο.

Για ποιο λόγο θα σταματούσατε να γράφετε;

Ελπίζω να μην χρειαστεί ποτέ να σταματήσω να γράφω.